

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la respingerea recursurilor declarate de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Arlon Grup”, Marcel Lungu, și de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni,

în cauza de insolvabilitate, la cererea înaintată de Caraseni Varvara împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Arlon Grup” privind separarea din masa debitoare a debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Arlon Grup”, a bunului imobil apartamentul nr.XX, din blocul locativ situat în mun. Comrat, str. XXX nr.XXX/X și transmiterea bunului imobil în proprietatea petiționarei Caraseni Varvara, cu obligarea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Arlon Grup” de a întocmi act de predare-primire a apartamentului nominalizat,

împotriva încheierii din 22 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat, prin care s-au respins cererile depuse de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Arlon Grup”, Lungu Marcel și de către Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni cu privire la repunerea în termen de declarare a apelului, și s-au restituit lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Arlon Grup”, Lungu Marcel și Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni cererile de apel depuse împotriva hotărârii din 01 august 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul central,

(Dosarul nr. 2rci-95/24

NR. PIGD 2-21037065-01-2rci-12122024)

Termenul de depunere a apelului. Restituirea cererilor de apel ca fiind tardive. Nejustificat omis termenul de contestare cu apel.

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Central (D. Guțu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (A. Mironov, D. Fujenco, Șt. Starciuc)

26 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup”, Marcel Lungu, și de B.C. „Moldindconbank” S.A.,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Ion Malanciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18 septembrie 2020, B.C. „Moldindconbank” S.A. a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. „Arlon Grup”, invocând incapacitatea de plată a debitorului și acumularea restanțelor la credit. Totodată, solicitantul a invocat dreptul de garanție asupra bunurilor imobile, proprietate a debitorului, fiind instituit drept de ipotecă asupra spațiilor locative și comerciale din blocul locativ din or. Comrat, str. XXX nr.XXX/X.

2. Prin încheierea din 21 septembrie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, a fost admisă spre examinare cererea introductivă și s-a pus sub observație S.R.L. „Arlon Grup”, iar în calitate de administrator provizoriu a fost desemnat Marcel Lungu, deținătorul autorizației nr. 29 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

3. Prin hotărârea din 29 decembrie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, a fost intentat procesul de insolvabilitate în privința S.R.L. „Arlon Grup”, iar în calitate de administrator al insolvabilității a fost desemnat Marcel Lungu.

4. La 11 martie 2021, petiționara Caraseni Varvara a depus cerere privind separarea din masa debitoare S.R.L. „Arlon Grup”, a bunului imobil, apartamentul nr.XX, situat în mun. Comrat, str. XXX nr.XXX/X, și transmiterea bunului imobil în proprietatea petiționarei Varvara Caraseni, în temeiul art. 481 din Legea insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012, persoane interesate S.R.L. „Arlon Grup” și B.C. „Moldindconbank” S.A.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE DE INSOLVABILITATE

5. Prin hotărârea din 01 august 2024 a Judecătoria Comrat, sediul central s-a admis cererea petiționarei Varvarei Caraseni. S-a separat din masa debitoare a debitorului S.R.L. „Arlon Grup” și s-a transmis lui Varvara Caraseni, în proprietate bunul imobil sub formă de apartament nr. XX cu suprafața de 70,6 m2 în blocul locativ de 11 etaje cu 72 apartamente pe adresa mun. Comrat, str. XXX XXX/X, cu numărul cadastral XXX.XXX.01.0XX, aflat la etajul 6 în blocul „A”. S-a obligat administratorul insolvabilității S.R.L. „Arlon-Grup” să întocmească actul de predare-primire a

apartamentului nr. XX cu suprafața de 70,6 m² în blocul locativ de 11 etaje cu 72 apartamente pe adresa mun. Comrat, str. XXX XXX/X, cu numărul cadastral XXX.XXX.XX.0XX, aflat la etajul 6 în blocul „A” (f.d.212, vol. 1).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

6. La 06 septembrie 2024, B.C. „Moldindconbank” S.A. a înaintat apel nemotivat prin care a solicitat: repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea prezentei cereri de apel, cu casarea integrală a hotărârii din 01 august 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, ca fiind nelegală, cu restituirea cererii la rejudecare în alt complet de judecată (f.d.215, vol. 1).

7. La 11 octombrie 2024, lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup”, Lungu Marcel a înaintat apel nemotivat prin care a solicitat: repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea prezentei cereri de apel, cu casarea integrală a hotărârii din 01 august 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, cu restituirea cererii la rejudecare în alt complet de judecată (f.d.9, 10 vol. 3).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

8. Prin încheierea din 22 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat, s-au respins cererile depuse de lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup”, Lungu Marcel și de către B.C. „Moldindconbank” S.A. cu privire la repunerea în termen de declarare a apelului, și s-au restituit lichidatorului S.R.L. „Arlon Grup”, Lungu Marcel și B.C. „Moldindconbank” S.A. cererile de apel depuse împotriva hotărârii din 01 august 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul central, în legătură cu depunerea în afara termenului legal.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

9. La 05 noiembrie 2024 și suplimentar la 15 ianuarie 2025, prin intermediul poștei electronice (f.d.42; 63, vol.III), lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup”, Marcel Lungu, a declarat recurs și recurs suplimentar (motivat) împotriva încheierii din 22 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii instanței de apel, repunerea în termenul de apel, trimiterea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului, încasarea de la Varvara Caraseni taxa de timbru în sumă de 200,00 de lei achitată la declararea prezentului recurs.

10. În susținerea recursului s-a invocat că, la data pronunțării hotărârii reprezentantul S.R.L. „Arlon Grup” nu a fost prezent la ședință, nefiind citat și necunoscând despre ședința de judecată preconizată pentru 01 august 2024. Cu referire la prevederile art.362 alin.(3), art.116 alin.(1) din Codul de procedură civilă, a menționat că a aflat la 11 octombrie 2024 despre conținutul hotărârii adoptate la 01 august 2024, respectiv solicitarea de repunere în termenul de înaintare a apelului împotriva hotărârii instanței de insolvență era întemeiată și urma a fi admisă de către instanța de apel.

11. Suplimentar în cerere de recurs motivată a afirmat că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept procedural, motivând că au fost omise

prevederile art. 236 alin.(4) din Codul de procedură civilă, în contextul cărora participanții neprezenți la pronunțarea dispozitivului, primesc copia acestuia în decurs de 5 zile. Obligația impusă instanței de legiuitor este că deja în 5 zile de la pronunțarea hotărârii, partea care nu a fost prezentă să primească copia acesteia. Astfel, hotărârea urma a fi recepționată cel târziu la 05 august 2024, iar în următoarele 10 zile să depună apel. Dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost recepționat la 30 august 2024, prin scrisoarea dată cu 07 august 2024, în context menționând și că trimiterea poștală a fost expediată doar la 28 august 2024 și a fost recepționată la 02 septembrie 2024. Drept urmare, având în vedere că prima instanță nu a respectat obligația de a expedia în temeiul art.236 alin.(4) din Codul de procedură civilă în decurs de 5 zile copia hotărârii pronunțate, nu poate fi imputată S.R.L. „Arlon Grup” omiterea termenului.

12. De asemenea, recurentul a considerat eronată afirmația instanței precum că hotărârea a fost publicată pe pagina web a instanței la 07 august 2024, or, accesând portalul instanței, ultima hotărâre publicată în cauză este din 27 noiembrie 2023, publicată la 01 decembrie 2023. O altă hotărâre cu participarea S.R.L. „Arlon Grup” nu se regăsește.

13. Recurentul a mai indicat că prin deciziile nr. 2rc-663/15 din 02 septembrie 2015 și nr.2rc-910/15 din 16 decembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, s-a concluzionat că termenul de contestare a actelor judecătorești emise în temeiul Legii insolvenței începe să curgă din data recepționării și pronunțării actului judecătoresc.

14. La 06 noiembrie 2024, prin intermediul poștei electronice (f.d.46, vol.III), B.C. „Moldindconbank” S.A. a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 22 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii instanței de apel, pronunțarea unei decizii de repunere în termenul de apel, trimiterea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

15. În motivarea recursului s-a invocat că a recepționat dispozitivul hotărârii la 29 august 2024, dar totodată, trebuie de luat în considerare faptul că hotărârea instanței de insolvență a fost pronunțată în lipsa B.C. „Moldindconbank” S.A., necunoscând despre acest act judecătoresc și a contestat în termen de 15 zile de la data comunicării. Mai mult, nu a fost citată pentru data ședinței la care a fost pronunțată hotărârea instanței de insolvență.

16. De asemenea, a mai indicat că a depus cerere de amânare a cauzei, motivată prin faptul că părțile duc negocieri în vederea încheierii unei tranzacții de împăcare. Acest fapt a fost confirmat de către reprezentantul reclamantei Varvara Caraseni, avocatul Vladimir Cimpoeș, în cadrul dezbaterilor desfășurate în cadrul procesului de la Curtea de Apel Comrat, care a recunoscut faptul că inclusiv în ziua pronunțării hotărârii de către instanța de insolvență, acesta a purtat discuții telefonice cu reprezentantul

băncii, având înțelegerea de a susține această cerere de amânare. Prin urmare, a avut o speranță legitimă întemeiată de a considera că cererea de amânare va fi acceptată de către instanța de insolabilitate, pentru a soluționa litigiul în mod amiabil.

17. Contrar prevederilor art.236 alin.(4) din Codul de procedură civilă, în analiza actelor dosarului, instanța de insolabilitate nu a respectat termenul legal stabilit de legiuitor pentru aducerea la cunoștință a actului judecătoresc, ceea ce duce grav la încălcarea drepturilor părților în exercitarea drepturilor procedurale necesare apărării drepturilor deduse judecării. Sub aspectul temeiului invocat supra, a considerat că prin respingerea cererii de repunere în termen a apelului, Curtea de Apel Comrat, prin actul judecătoresc recurat duce grav la încălcarea accesului la justiție. Or, cererea de refacere a termenului de exercitare a unui drept procedural, nu a fost încadrată corect în norma de drept, omiterea termenului de contestare s-a produs în circumstanțe neimputabile băncii.

18. Recurentul a declarat ca fiind absolut iluzoriu argumentul Curții de Apel Comrat în partea în care indică asupra faptului că în calitate de justițiabil urma să se informeze de pe portalul instanțelor judecătorești. Or, această tratare reprezintă o depășire din partea instanței a cadrului legal de judecare. Legiuitorul nu a formulat nici o normă consacrată care să impună portalul instanțelor judecătorești drept metodă de comunicare a actelor judecătorești, această metodă fiind una facultativă, în măsura să completeze procesul de comunicare a actelor de către instanțele judecătorești, dar nicidecum să îl substituie sau să fie reținut în sens procedural, drept informare a părților implicate în proces. Astfel, în condițiile în care a contestat cu apel hotărârea instanței de insolabilitate în interiorul termenului de 15 zile de la comunicarea actului judecătoresc, fără a admite o omitere suplimentară neargumentată, respingerea refacerii termenului de apel, nu constituie nimic altceva decât îngrădirea accesului la justiție și privarea de un drept constituțional, fiind în ipostaza unei justiții formale, unde circumstanțele relevante nu au fost just apreciate și analizate, fiind posibilă survenirea unei pagube iminente. Banca în consecință ar fi privată de o parte din patrimoniul său, fapt care ar duce inevitabil la încălcarea dreptului de proprietate și a dreptului la un proces echitabil, drepturi consacrate de Constituția Republicii Moldova și CEDO.

19. Dreptul recurentului de acces la justiție a fost restrâns într-un mod incompatibil cu garanțiile unui proces echitabil, în sensul art. 20 din Constituție și art. 6 CEDO, iar remedierea încălcării este posibilă doar prin casarea încheierii recurate. Art. 6 § 1 din CEDO garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter. Pornind de la premisa că drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana

interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție. Dreptul de acces la justiție impune obligații în sarcina legiuitorului și executivului. Statul este ținut să acorde oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt, pentru a accede la instanța, într-un cuvânt, efectivitatea dreptului de acces. În Constituție, accesul liber la justiție este conceput ca un drept al oricărei persoane de a se putea adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime, garantându-se că, exercitarea acestui drept nu poate fi îngădită prin nici o lege.

20. La 12 decembrie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru cunoștință în adresa participanților la proces copia recursurilor declarate de către lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup”, Lungu Marcel și de către B.C. „Moldindconbank” S.A., fapt ce se atestă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d. 53, vol.III).

21. Prin referința depusă la 10 ianuarie 2025, Caraseni Varvara, reprezentată de avocatul Cimpoș Vladimir a solicitat respingerea recursurilor declarate de către lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup”, Lungu Marcel și de către B.C. „Moldindconbank” S.A., împotriva încheierii din 22 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat ca neîntemeiate cu menținerea în vigoare a încheierii instanței de apel (f.d.55/58, vol.III).

22. Ulterior, la data de 20 ianuarie 2025, Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru cunoștință în adresa participanților la proces copia suplimentului la recurs depus de lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup”, Lungu Marcel, fapt ce se atestă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d. 53, vol.III), însă, până la data examinării recursului, aceștia nu și-au valorificat dreptul procedural de a depune referința suplimentară vis-a-vis de recursul suplimentar depus de lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup”, Lungu Marcel.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

23. Art.1 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012:

„(4) Procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.”

24. Art.8 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 (în redacția Legii modificată prin LP nr.48 din 25 martie 2024, publicată în MO nr.112-117 la 25 martie 2024, art.177), reglementează că:

„(1) Hotărârile instanței de insolvență pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege. Termenul de apel, precum și apelul declarat nu suspendă executarea hotărârilor instanței de insolvență.

(2) Încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum și recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvență.”

25. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

26. Art. 426 din Codul de procedură civilă:

„(2) Recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

27. Art. 362 alin.(3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.”

28. Art. 369 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen”.

29. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

30. Art. 111 din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

31. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

32. Art. 116 din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

31. Art. 10 din Codul de procedură civilă:

(1) Sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atît actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

32.Art. 102 din Codul de procedură civilă:

„(4¹) Participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.”

33.Art. 427 din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

34. Referitor la termenul de declarare a recursurilor, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătorec nr.2ai-19/2024 din 12 noiembrie 2024, Curtea de Apel Comrat a remis, prin intermediul oficiului poștal, în adresa recurenților copia încheierii din 22 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat (f.d.37, vol.III). Astfel, recursurile depuse prin intermediul poștei electronice la 05 noiembrie 2024 (f.d.42, vol.III) și la 06 noiembrie 2024 (f.d.46, vol.III), anterior notificării încheierii recure, în conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, acestea se consideră declarate în termen.

35. Studiind materialele cauzei civile, argumentele invocate în cererile de recurs în raport cu normele de drept pertinente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile urmează a fi respinse cu menținerea încheierii contestate, din motivele ce succed.

36. Din materialele cauzei civile rezultă că, la 06 septembrie 2024, prin intermediul poștei electronice (f.d. 215, vol.I), B.C. „Moldindconbank” S.A. a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 01 august 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe ca fiind ilegală, cu restituirea cererii de rejudecare în alt complet de judecată (f.d.215/verso, vol.I).

37. La 11 octombrie 2024, prin intermediul poștei electronice (f.d.9, vol.III), lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup”, Lungu Marcel a înaintat apel nemotivat împotriva hotărârii din 01 august 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea prezentei cereri de apel, cu casarea integrală a încheierii

recurate cu restituirea cererii la rejudecare în alt complet de judecată (f.d.10, vol. III).

38. Prin încheierea din 22 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat, în temeiul art. 369 alin.(1) lit.b) din Codul de procedură civilă, s-au respins ca neîntemeiate cererile depuse de lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup”, în faliment, Marcel Lungu și B.C. „Moldindconbank” S.A. cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și s-au restituit cererile de apel formulate de lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup”, Marcel Lungu, și B.C. „Moldindconbank” S.A. împotriva hotărârii din 01 august 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, ca fiind depuse în afara termenului legal (f.d. 33/36, vol.III).

39. Din criticile aduse în recursurile declarate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție identifică dezacordul recurenților cu actul judecătoresc emis, motivat prin faptul că nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primei instanțe și contrar prevederilor art.236 alin.(4) din Codul de procedură civilă nu li s-a asigurat comunicarea și recepționarea copiei hotărârii judecătorești în decurs de 5 zile de la pronunțarea acesteia, iar prin restituirea cererilor de apel, li s-a încălcat dreptul de acces la justiție.

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiată soluția instanței de apel privind respingerea cererilor de repunere în termenul de apel, urmată de restituirea cererilor de apel ca fiind depuse în afara termenului legal, or, instanța de apel a refuzat repunerea în termenul de apel.

41. Instanța de recurs reiterează că atât în recursul declarat de lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup”, în faliment, Marcel Lungu, cât și în cel al B.C. „Moldindconbank” S.A. s-a menționat că au depus cererile de apel în termen de 15 zile de la recepționarea hotărârii judecătorești, or, nu au fost prezenți la pronunțarea acestuia.

42. În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că în virtutea art. 8 alin.(1) din Legea insolvenței, citat supra, hotărârile instanței de insolvență pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege. Drept urmare, instanța de apel justificat a reținut că apelanții au omis termenul de apel, în condițiile în care dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la 01 august 2024.

43. Cu referire la argumentul lichidatorului S.R.L. „Arlon Grup”, Marcel Lungu, precum că nu a fost înștiințat despre data ședinței de judecată la care a fost pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești, instanța de recurs notează că recurentul a cunoscut despre existența litigiului, în special că vizează procesul de insolvență a S.R.L. „Arlon Grup”. La fel, materialele cauzei denotă că prin citația expediată de către prima instanță către participanții la proces prin care au fost înștiințați despre ședința de judecată numită pentru data de 29 mai 2024, ora 10:00 (f.d. 201, vol.I).

44. Totodată, la 28 mai 2024, prin intermediul poștei electronice, B.C. „Moldindconbank” S.A. a depus o cerere, prin care a solicitat amânarea ședinței de judecată din 29 mai 2024 (f.d.202/202 verso, vol.I). Iar la 29 mai 2024, prin intermediul poștei electronice, lichidatorului S.R.L. „Arlon Grup”, Marcel Lungu, a solicitat amânarea ședinței de judecată stabilite pentru 29 mai 2024 (f.d.205, 205/verso, vol.I). Astfel, prima instanță a dispus prin încheierea consemnată în procesul-verbal al ședinței de judecată din 29 mai 2024 amânarea ședinței de judecată pentru data de 01 august 2024, ora 11:00 (f.d.207, vol.I).

45. În atare circumstanțe, decede argumentul lichidatorului S.R.L. „Arlon Grup”, în faliment, Marcel Lungu, precum că nu a cunoscut despre data ședinței de judecată la care s-a pronunțat hotărârea judecătorească, or, reieșind din prevederile normei enunțate la pct. 32 al prezentei încheieri, rezultă că, partea înștiințată o dată în mod legal nu poate invoca necitarea pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară. Deși, nu poate fi ignorat faptul că prima instanță a expediat în adresa lichidatorului S.R.L. „Arlon Grup”, Marcel Lungu și B.C. „Moldindconbank” S.A. citație inclusiv pentru ședința de judecată din 01 august 2024, ora 11:00 (f.d.208, vol.I).

46. Referitor la argumentul recurentului B.C. „Moldindconbank” S.A. precum că pentru ședința de judecată din 01 august 2024 a formulat o cerere de amânare, având în vedere intenția părților de a negocia o tranzacție de împăcare și a avut o speranță legitimă întemeiată că cererea de amânare va fi acceptată, instanța de recurs relevă că această alegație nu justifică faptul omiterii termenului de contestare cu apel a hotărârii prime instanțe. Mai mult, partea a cunoscut despre ședința de judecată numită pentru 01 august 2024, iar depunerea cererii de amânare obliga partea să se intereseze de rezultatul ședinței de judecată pentru care a solicitat amânarea.

47. Subsecvent instanța de recurs nu neagă obligația instanței de judecată de a comunica hotărârea judecătorească participanților absenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii judecătorești în decurs de 5 zile de la pronunțarea acestuia, însă această circumstanță nicidecum nu exclude obligația părților de a se conforma prevederilor legale și a contesta hotărârea instanței de insolvabilitate în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, în situația în care recurenții au cunoscut despre existența litigiului aflat pe rolul instanței și ședințele de judecată stabilite în cadrul acestuia, aspect ce rezultă din materialele cauzei.

48. În ceea ce privește alegația recurentului B.C. „Moldindconbank” S.A. precum că portalul instanțelor de judecată reprezintă o sursă facultativă despre informarea părților despre actele judecătorești și nu este impusă de legiuitor ca o metodă de comunicare a actelor judecătorești, instanța de recurs menționează că, la caz, B.C. „Moldindconbank” S.A. cunoscând despre existența litigiului și chiar formulând cererea de amânare, urma a se interesa

de soarta cererii formulate și chiar a procesului în instanța de judecată, ceea ce la caz nu a efectuat.

49. La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că instanța de apel a indicat despre opțiunea aflării despre soarta dosarului pe portalul național al instanțelor de judecată, însă nu a reținut ca fiind acesta argumentul principal în respingerea cererilor de repunere în termenul de declarare a apelului. De altfel, instanța de apel a reținut că această cauză se află pe rolul instanței de judecată din anul 2021 (11 martie 2021), iar apelanții au fost și prezenți la ședințele de judecată. Drept urmare, aveau obligația de a se interesa de soarta dosarului, în special că au fost și prezenți la unele ședințe de judecată, au formulat diferite cereri, etc., cunoscând de existența litigiului și fiind respectată și procedura legală de înștiințare acestora.

50. Alegația lichidatorului S.R.L. „Arlon Grup”, Marcel Lungu, precum că accesând portalul național al instanțelor de judecată nu a depistat hotărârea primei instanțe publicată pe acesta la 07 august 2024 cum a reținut curtea de apel, este infirmată prin faptul că dispozitivul hotărârii din 01 august 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, la cererea lui Vladimir Cimpoș privind separarea bunurilor din masa debitoare, într-adevăr a fost publicată la 07 august 2024, ceea ce se confirmă prin accesarea portalului instanței vizate, la caz, precum și prin extrasul din pagina https://jco.instante.justice.md/court-decisions?dossier_number=2-21037065-23-2i&type=Any&apply_filter=1, anexată la materialele cauzei (f.d.74/75, vol.III).

51. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că instanța de apel întemeiat a respins cererile de repunere în termenul de declarare a apelului, în situația în care art. 8 alin.(1) din Legea insolvenței citat supra indică expres termenul de atacare cu apel de când curge și anume de la data pronunțării, iar circumstanțele conturate supra atestă suplimentar că recurenții au cunoscut de existența litigiului, fiind înștiințați în mod legal. Iar omiterea termenului de contestare cu apel a hotărârii instanței de insolvență în termen de 15 zile de la data pronunțării, le este imputabilă.

52. În ceea ce vizează argumentul lichidatorului S.R.L. „Arlon Grup”, Marcel Lungu, prin prisma jurisprudenței Curții Supreme de Justiție, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că la caz, nu este aplicabilă regula contestării cu apel a hotărârii instanței de insolvență din momentul recepționării, în situația în care participanții au cunoscut de existența litigiului și chiar participând la unele ședințe de judecată, au formulat cereri de amânare, etc, aspecte reiterate supra.

53. În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră relevant de a menționa obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale în virtutea prevederilor art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă. Inițiind procedura de apel, apelantul

urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc.

54. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CtEDO. Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

55. Mai mult, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene în interiorul cărora urmează a fi valorificate, or, în caz contrar survin sancțiunile procedurale în sensul art.10 din Codul de procedură civilă. Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

56. Drept urmare, instanța de apel justificat a respins cererile de repunere în termenul de declarare a apelului și succesiv întemeiat a restituit cererile de apel ca fiind depuse în afara termenului legal.

57. Prin prisma respectării dreptului la un proces echitabil, inclusiv dreptul de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că, recurenții și-au neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în termenul prevăzut de legislația în vigoare.

58. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție respinge recursurile declarate de lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup”, Marcel Lungu, și de B.C. „Moldindconbank” S.A., cu menținerea încheierii contestate.

59. Ținând cont de cele expuse, în conformitate cu art.1 alin.(4), art.8 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, art. 427 lit. a), art.428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursurile declarate de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Arlon Grup”, Marcel Lungu, și de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni.

Menține încheierea din 22 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat, în respingerea recursurilor declarate de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Arlon Grup”, Marcel Lungu, și de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni, în cauza de insolabilitate, la cererea înaintată de Varvara Caraseni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Arlon Grup” privind separarea din masa debitoare a debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Arlon Grup”, a bunului imobil apartamentul nr.19, din blocul locativ situat în mun. Comrat, str. Lenin nr.156/1 și transmiterea bunului imobil în proprietatea petiționarei Caraseni Varvara, cu obligarea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Arlon Grup” de a întocmi act de predare-primire a apartamentului nominalizat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc